

tisková zpráva

Noc důstojnosti připomene utrpení lidí s mentálním postižením a jejich právo na normální život

PRAHA/OSTRAVA 20. 12. 2022.

Dne 6. ledna 2023 proběhne v několika městech v České republice Noc důstojnosti. Pietní akce, která uctí památku Doroty Šandorové, kterou zabil pečovatel jindřichohradeckého domova pro osoby s postižením v noci z 6. na 7. ledna 2021.

Cílem akce je také upozornit na alarmující stav českého sociálního systému, který nedokáže zajistit lidem s hlubším mentálním postižením důstojný život. Akce se koná pod záštitou Veřejného ochránce práv. Zúčastní také ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

Hlavní místa piety jsou Praha, Brno a Ostrava, dalšími místy například Cheb, Hradec Králové, Olomouc, Rumburk.

V Praze se setkání koná před Ministerstvem práce a sociálních věcí, za účasti ministra Mariana Jurečky, vládní zmocněnkyně pro lidská práva Kláry Laurenčíkové a předsedkyně Výboru pro sociální politiku Senátu ČR Miluše Horské. Akci bude moderovat Petr Třešňák, novinář a předseda organizace Naděje pro děti úplňku. Promluví také Ladislav Heryán, římskokatolický kněz.

V Brně akci pořádá Veřejný ochránce práv. Vzpomínku na Dorotu Šandorovou doplní diskuze s odbornou a laickou veřejností na téma důstojného života lidí s postižením.

V Ostravě akci pořádá organizace MIKASA z.s., na Prokešově nám. 8, před budovou Nové radnice.

Dorota Š.

Dorota Šandorová zažívala řadu let týrání ze strany pečovatelů. Jeden z nich ji v noci z 6. na 7. ledna zabil – zalehl ji, brutálně zkroutil ruce za záda a plnou silou jí tlačil na hrudník, až upadla do bezvědomí a následně se udusila. Soud pachatele odsoudil za vraždu, následně ji překvalifikoval na usmrcení z nedbalosti.

Tato událost až do letošního listopadu nepronikla na veřejnost, neobjevila se ani v odborných kazuistikách a nebyla jí věnována žádná pozornost ani ze strany úředníků a politiků. Náměstkyně hejtmana se spokojila pouze s ujištěním, že šlo o selhání jednotlivce. Toto selhání bylo ale vyústěním sledu událostí a výsledkem špatného nastavení celého systému.

Stát a systém

Stav českého sociálního a zdravotního systému na poli péče o lidi s mentálním postižením a chováním náročným na péči je alarmující. Chybí znalosti a zdroje k práci s lidmi s hlubším mentálním postižením a porozumění specifickým potřebám těchto lidí.

Téma otevřel v listopadu Petr Třešňák v článku „Kdo zabil Dorotu Š.“, kde popisuje a odhaluje případy zabití a týrání klientů sociálních služeb s mentálním postižením a chováním náročným na péči.

Organizace Děti úplňku s problematikou oslovila premiéra **Petra Fialu** a ministra **Mariana Jurečku**. Jejich prostřednictvím stát uznal závažnost problému a přislíbil systémové řešení, jehož podobu zveřejní na přelomu roku.

Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka také přislíbil účast na Noci důstojnosti v Praze.

„Důstojný život a adekvátní podpora v přirozeném prostředí má být dosažitelná pro všechny lidi s postižením, tak jak je garantuje mezinárodní Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, kterou se Česká Republika zavázala naplňovat. Požadujeme důstojný život a adekvátní podporu také pro všechny jejich pečující, ty neformální v rodinách i ty profesionální v sociálních a zdravotních službách. Chceme systémové změny, které zajistí dostatečnou kvalitu života a naplnění základních práv a potřeb nejzranitelnějších členů naší společnosti, stejně jako vhodné podmínky, odbornou podporu a adekvátní ocenění všech, kdo je podporují,“ říká Petr Třešňák.

„Jsme vyspělá společnost a je absolutně nepřijatelné, aby lidé s mentálním postižením a náročným chováním zažívali jakékoliv špatné zacházení nebo omezování svobod, či dokonce násilí, týrání a zneužívání. V systému mají pro svůj život vždy a za každých okolností najít podporu, nikoli strach a bolest.“ doplňuje Veronika Žáčková, ředitelka Děti úplňku

„Vyspělost společnosti se odráží ve skutečnosti, jak kvalitně a důstojně je schopna postarat se o své nejzranitelnější členy. V tomto případě byly odhaleny kritické místa systému, který má přinášet jistotu a bezpečí svým klientům. Je potřeba intenzivně pracovat na systémové změně a zajistit adekvátní profesionální péči.“ dodává Michal Panáček, ředitel MIKASA z.s.

Noc důstojnosti pořádá a iniciuje organizace Naděje pro děti úplňku společně s Aliancí pro individualizovanou podporu, Společností pro podporu lidí s mentálním postižením a Jednotou pro deinstitucionalizaci. Akce se koná pod záštitou Veřejného ochránce práv.

Aktuální seznam míst a více informací najdete na:

www.NocDustojnosti.cz

<https://mikasazs.cz/noc-dustojnosti/>

Foto Doroty Šandorové a pozvánku (Praha, Ostrava) naleznete v příloze.

Kontakt pro média:

Děti úplňku - Lenka Frišová, 732 835 737, lenka.frisova@detiuplnku.cz

MIKASA z.s. – Michal Panáček, 777881556, reditel@mikasazs.cz